

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра онкології та радіології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

член-кореспондент НАМН

України, професор, д.м.н.,

М.Р. Гжегоцький

_____ 2021_р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
циклу тематичного удосконалення
«Сучасні підходи до лімфаденектомій
при лікуванні раку основних локалізацій»
за фахом „Онкологія”

Кількість навчальних годин: За спеціальністю:
лекцій – 18, семінарські заняття – 18,
практичні заняття – 20, самостійна робота – 26,
Додаткові програми – 8 год.
Разом – 90 годин. Кредити ECTS – 3

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри

Протокол № 8

від « 31 » 08 2021р.

В.о. завідувача кафедри

Професор, д.м.н. Н.А. Володько

Затверджено на методичній комісії
факультету післядипломної освіти

Протокол № 3

від « 09 » 09 2021р.

Голова методичної комісії ФПДО

Доц. О.Є. Січкоріз

Пояснювальна записка

Навчальна програма ТУ призначена для підготовки лікарів-спеціалістів лікарів хірургічних та гінекологічних спеціальностей II, I та Вищої кваліфікаційних категорій і є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання на циклі та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійної підготовки фахівця. Робоча навчальна програма складена на основі типової програми спеціалізації за фахом онкохірургія, затвердженої МОЗ України у 2017 р. і рекомендацій, розроблених у Global Curriculum in Surgical Oncology у 2016 р.

Термін навчання для лікарів-спеціалістів 0,5 місяця (90 годин, 3 кредити ECTS).

Зміст програми охоплює весь обсяг необхідних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, визначених для підготовки лікаря-спеціаліста з вибраних розділів онкології. Програму побудовано за системою блоків. В процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, семінари та практичні заняття. Планується позааудиторна самостійна робота слухачів. При необхідності ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, (у.т.ч. online) що гарантує можливість індивідуального доступу слухача до потрібних дидактичних засобів.

Для визначення рівня знань і навичок слухачів передбачено такі види контролю: після кожного розділу програми проводиться модульний контроль, для заключного іспиту – робота біля ліжка хворого, співбесіда.

Зміст курсу.

Планом навчального процесу відведено 90 годин, (3 кредити ECTS), з них на лекції – 18 годин, практичні заняття – 20 год, семінарські заняття – 18 год., у.т.ч. іспит – 2 год, самостійну роботу – 26 год., у.т.ч. на модульні контрольні роботи – 2 год., додаткові програми – 8 год.

Викладання курсу проводиться у вигляді лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних методик: інформаційні повідомлення, доповіді, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах, обговорення реферативних повідомлень, вирішення ситуаційних задач, ділові ігри, контроль знань та умінь тощо. На самостійне вивчення у позааудиторний час плануються теми, не охоплені навчальним процесом, але які передбачені робочою програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця. За додатковими програмами слухачі знайомляться з останніми досягненнями в галузі медичної інформатики, медичного права, медицини катастроф і клінічної фармації на суміжних кафедрах.

Етапний (модульний) контроль здійснюється шляхом написання контрольних робіт (тестового комп'ютерного контролю). Заключний контроль проводиться у вигляді іспиту. Слухачі, які успішно склали іспит, отримують сертифікат встановленого зразка.

В.о. завідувача кафедри

професор Н.А. Володько

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу ТУ " Сучасні підходи до лімфаденектомій
при лікуванні раку основних локалізацій"

Тривалість навчання: 0,5 місяця (80 ауд. год).

Мета навчання: підготовка лікаря-спеціаліста

Контингент – *хірурги, онкологи, онкохірурги, онкогінекологи*

Код	Назва курсу та розділу	Кількість навчальних годин				
		Очне навчання			СРС	Разом
		Л	Пр	СЗ		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Загальні принципи виконання лімфаденектомій в хірургії злоякісних пухлин	2	-	-	2	4
2.	Клінічна анатомія і особливості виконання лімфаденектомій при пухлинах голови і шиї і меланомі шкіри різних локалізацій	2	4	2	10	18
3.	Клінічна анатомія і особливості виконання лімфаденектомій при раку стравоходу і легені	2	2	2	2	8
4.	Еволюція хірургічного лікування раку молочної залози	2	4	2		8
5.	Клінічна анатомія і види лімфодисекцій у європейській популяції хворих на рак шлунка	2	2	2	2	8
6.	Клінічна анатомія і особливості виконання лімфаденектомій при пухлинах біліопанкреатодуоденальної зони та печінки	2	2	2	2	8
7.	Клінічна анатомія і особливості виконання лімфаденектомій при колоректальному раку	2	2	2	2	8
8.	Сучасні підходи до лімфаденектомій в онкоурології	2	2	2	2	8
9.	Сучасні підходи до лімфаденектомій при раку жіночих репродуктивних органів основних локалізацій (РШМ, РЕ, РЯ і РВ)	2	2	2	2	8
	Модульний контроль				2	2
	Додаткові програми					8
	Іспит			2		2
	Всього	18	20	18	26	90

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Тематичний план лекцій циклу

ТУ "Сучасні підходи до лімфаденектомій при лікуванні раку основних локалізацій" (18 год).

№ з\п	Тема	Кількість годин	Лектор
1	2	3	4
1.	Загальні принципи виконання лімфаденектомій в хірургії злоякісних пухлин	2	Володько Н.А.
2.	Особливості підходу до вибору обсягу лімфатичної дисекції при різних пухлинах голови та ший. Особливості виконання лімфаденектомії при меланомі шкіри різних локалізацій	2	Стернюк Ю.М.
3.	D2 лімфодисекція: на шляху до імплементації у європейській популяції хворих на рак шлунка".	2	Ярема Р.Р.
4.	Лімфогенне метастазування колоректального раку. Особливості виконання лімфаденектомій при раку ободової і прямої кишки.	2	Ревура А.П.
5.	Особливості лімфаденектомій при пухлинах біліопанкреатодуоденальної зони та печінки.	2	Ярема Р.Р.
6.	Сучасні підходи до лімфаденектомій при раку стравоходу і легень	2	Лукавецький Н.О.
7.	Сучасні підходи до лімфаденектомій в онкоурології	2	Ковальський В.В.
8.	Еволюція хірургічного лікування раку молочної залози	2	Савран В.Р.
9.	Епідеміологія, патогенез, стадіювання та шляхи розповсюдження раку жіночих репродуктивних органів основних локалізацій (РШМ, РЕ, РЯ і РВ)	2	Володько Н.А.
Всього		18	

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Тематичний план практичних занять циклу ТУ

" Сучасні підходи до лімфаденектомій при лікуванні раку основних локалізацій" (20 год).

№ з\п	Тема	Кількість годин	Проводить керівник групи
1.	Техніка проведення лімфатичних дисекцій при раку гортані та інших плоскоклітинних раках голови та шиї	2	Стернюк Ю.М. Сліпецький Р.Р.
2.	Техніка проведення лімфатичних дисекцій при раку щитоподібної та прищитоподібної залоз	2	Стернюк Ю.М.
3.	"D1, D2, D2+ лімфодисекція при раку шлунка: методика, технічні аспекти, клінічна ефективність та ускладнення".	2	Ярема Р.Р.
4.	Класифікація абдомінальних лімфатичних вузлів згідно японської панкреатологічної асоціації. Особливості лімфаденектомій при пухлинах біліопанкреатодуоденальної зони та печінки.	2	Ярема Р.Р.
5.	Техніка виконання лімфаденектомії при раку різних відділів товстої кишки.	2	Ревура А.П.
6.	Особливості лімфаденектомій при раку легені і стравоходу	2	Лукавецький Н.О.
7.	Лімфаденектомії в онкоурології. Динамічне спостереження після лімфаденектомій. Місцеві локорегіонарні рецидиви	2	Ковальський
8.	Рак молочної залози і лімфатична система	4	Савран В.Р.
9.	Здухвинна лімфаденектомія: значення для стадіювання та хірургічного лікування РШМ (показання, техніка виконання).	2	Володько Н.А.
Всього		20	

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Тематичний план семінарських занять циклу ТУ" Сучасні підходи до лімфаденектомій при лікуванні раку основних локалізацій " (18 год.).

№ з\п	Тема	Кількість годин	Проводить Керівник групи
1.	Показання і протипоказання до шийних лімфатичних дисекцій, техніка виконання	2	Стернюк Ю.М.
2.	Клінічна ефективність та перспективи застосування розширеної парааортальної лімфодисекції при раку шлунка"	2	Ярема Р.Р.
3.	Лімфогенне метастазування у класифікаціях TNM 6-7 пухлин біліопанкреатодуоденальної зони. Віддалені результати лімфаденектомій	2	Ярема Р.Р.
4.	Роль розширених лімфаденектомій у лікуванні місцево-розповсюдженого та метастатичного колоректального раку.	2	Ревура А.П.
5.	Порівняльний аналіз хірургічного лікування раку стравоходу, шлунка, легень згідно стандартів NCCN, ESMO, українських національних стандартів.	2	Лукавецький Н.О.
6.	Прогностичне значення лімфогенного метастазування при раку нирки, простати, сечового міхура, статевого члена і злоякісних пухлинах яєчка	2	Ковальський В.В.
7.	Сучасні підходи до лімфаденектомій при раку молочної залози. Рекомендації NCCNта ESMO.	2	Савран В.Р.
8.	Ендолімфатичні та лімфотропні методи обстеження та лікування РВ та РШМ.	2	Володько Н.А.
9.	Іспит	2	
	Всього	18	

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Тематичний план самостійної роботи слухачів на циклі ТУ
" Сучасні підходи до лімфаденектомій при лікуванні раку основних
локалізацій" (26 год.).

№ з\п	Тема	Кількість годин
1.	Радикальна, модифікована та селективна лімфодисекції шиї – покази до застосування, методика виконання згідно сучасних поглядів	2
2.	Поняття сторожового лімфатичного вузла при меланомі. Вибір лікувальної тактики при ураженні лімфатичних вузлів меланомою	2
3.	Хірургічне лікування лімфогенних метастазів при раку гортані та інших плоскоклітинних раках голови та шиї.	4
4.	Хірургічне лікування лімфогенних метастазів при раку щитоподібної та прищитоподібної залоз	2
5.	Проблема рецидивів у лімфатичних вузлах при дисекціях шиї. Повторна лімфаденектомія шиї – особливості виконання, покази.	2
6.	Еволюція <i>лімфаденектомій</i> при хірургічному лікуванні раку молочної залози	2
7.	Топографічна анатомія лімфатичної системи шлунка"	2
8.	Сучасні підходи до лімфаденектомій при пухлинах біліопанкреатодуоденальної зони та печінки. Рекомендації NCCN та ESMO.	2
9.	Лімфаденектомія як невід'ємний компонент радикальної операції при раку товстої кишки.	2
10.	Лімфаденопатія середостіння - методи діагностики та лікування	2
11.	Особливості лімфовідтоку при раку нирки, простати, сечового міхура, статевого члена і злоякісних пухлинах яєчка.	2
12.	Парааортальна лімфаденектомія при РЯ як елемент хірургічного стадіювання і/або циторедуктивного лікування	2
13.	Модульний контроль	2
	Всього	26

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Критерії оцінки знань і вмінь лікарів на циклі тематичного удосконалення
ТУ" Сучасні підходи до лімфаденектомій при лікуванні раку основних
локалізацій "

Рівень знань і вмінь лікарів оцінюється у відповідності до кваліфікаційних вимог. Оцінка якості підготовки лікаря здійснюється диференційовано з урахуванням теоретичних знань і вмінь та ступеня опанування ними практичних навиків, які передбачені навчальною програмою і кваліфікаційними вимогами.

Оцінка **“відмінно”** ставиться лікарю, який глибоко і досконало засвоїв теоретичний матеріал, може визначити етіологію, патогенез, клінічні особливості і варіанти захворювання у конкретних хворих, проводить обґрунтування діагнозу, здійснює диференційну діагностику, складає детальний план лікування та реабілітації конкретного хворого (з урахуванням віку, супутніх захворювань), вміє надати невідкладну допомогу, має глибокі знання з принципів діагностики та лікування, вміє вирішити питання медико-соціальної експертизи.

Оцінка **“добре”** ставиться лікарю, який добре засвоїв теоретичний матеріал з усіх розділів програми, має добру практичну підготовку, достатньо володіє знаннями з принципів діагностики та лікування, але допускає окремі неточності у відповідях та при вирішенні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка **“задовільно”** ставиться лікарю, який має знання з основних питань онкології, задовільну практичну підготовку, але не засвоїв деталі; знає механізм дії та побічні дії лише основних груп ліків.

Оцінка **“незадовільно”** ставиться лікарю, який не засвоїв значну частину матеріалу, не знає механізмів дії та побічних дій ліків, допускає помилки при вирішенні клінічної задачі, має незадовільну оцінку за комп'ютерне тестування.

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

Методика проведення базисного, проміжного та підсумкового контролю знань і вмінь лікарів циклу ТУ

"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

Базисний контроль знань лікаря проводиться з самого початку навчання на циклі шляхом вступного тестового контролю, а також у діагностичних та лікувальних кабінетах шляхом співбесіди з викладачем.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і включає перевірку практичних знань, вмінь та контроль володіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками з відповідних тем.

Проміжний (модульний) контроль проводиться наприкінці вивчення окремих розділів програми та відповідних циклів. Проміжний контроль передбачає перевірку теоретичних знань шляхом розв'язування тестових завдань і ситуаційних задач.

Підсумковий контроль, залік здійснюється наприкінці проходження циклу навчання і включає такі етапи:

1. Тестовий контроль.
2. Перевірка практичної підготовки:
 - робота з хворими (вміння зібрати анамнез, провести спеціальне обстеження хворого, інтерпретувати результати додаткових методів обстеження, обґрунтувати попередній діагноз, провести диференційний діагноз, скласти план лікування, реабілітації).
3. Співбесіда для підсумкової оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки у формі усних запитань або розв'язування ситуаційних задач.

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Онкологія: Підручник. – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак та ін.; за редак. проф. Білинського Б. Т. – К.: Здоров'я, 2004, 2007. – 528 с.
2. Онкологія: Підручник / Г. В. Бондар, Ю. В. Думанський, О. Ю. Попович та ін.; за ред. Г. В. Бондаря, Ю. В. Думанського, О. Ю. Поповича. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 544 с.
3. Рак в Україні 2019–2022. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби // Бюлетень Національного канцер-реєстру України. – Київ. – 2021, № 19-22.
4. DeVita V. T., Lawrence T. S., Rosenberg S. A. DeVita, Hellman, and Rosenberg's Cancer: Principles & Practice of Oncology (Cancer Principles and Practice of Oncology), 10th ed., Lippincott Williams & Wilkins, 2015 – 2280 p.
5. Harrison L. B., Sessions R. B., Kies M. S. Head and Neck Cancer: A Multidisciplinary Approach, 4th ed., Lippincott Williams & Wilkins, 2014 – 992 p.
6. Shah J. P., Patel S., Singh B. Jatin Shah's Head and Neck Surgery and Oncology, 4th ed., Mosby, 2013 – 856 p.
7. Cohen J. I., Clayman G. L. Atlas of Head and Neck Surgery, Saunders, 2011 – 640 p.
8. Lore J. M., Medina J. An Atlas of Head and Neck Surgery, 4th ed. Saunders, 2005 – 1215 p.
9. Давыдов М. И., Туркин И. Н., Давыдов М. М. Энциклопедия хирургии рака желудка. – М.: Эксмо, 2011. – 536 с.
10. Japanese Gastric Cancer Association (1998) Japanese classification of gastric cancer. – 2nd English ed. Gastric Cancer, 1(1): 10-24.
11. Japanese Gastric Cancer Association (2011) Japanese gastric cancer treatment guidelines 2010 (ver. 3). Gastric Cancer, 14: 113-123.

Додаткова:

1. TNM-класифікація злоякісних пухлин (7-ме видання). Фецич Т.Г; Сліпецький Р.Р. За загальною редакцією. док. мед. наук професора Фецича Т.Г. – Львів, 2014. – 169 с.
2. Layland M. K. The influence of lymph node metastasis in the treatment of squamous cell carcinoma of the oral cavity, oropharynx, larynx and hypopharynx: N0 versus N+ / M. K. Layland, D. G. Sessions, J. Lenox // Laryngoscope 2005. – Vol. 115. – N. 4. – P. 629–639.
3. Maruyama K., Sasako M., Kinoshita T. et al () Surgical treatment for gastric cancer: the Japanese approach / K. Maruyama, M. Sasako, T. Kinoshita [et al] // Semin. Oncol. – 1996. – Vol. 23. – N. 3. – P. 360–368.
4. de Manzoni G., Baiocchi G.L., Framarini M. et al (2014) The SIC-GIRCG 2013 Consensus conference on gastric cancer. Updates Surg., 66(1): 1-6.
5. Roviello F., Pedrazzani C., Marrelli D. et al (2010) Super-extended (D3) lymphadenectomy in advanced gastric cancer. Eur. J. Surg. Oncol, 36: 439-446.
6. de Manzoni G., Di Leo A., Roviello F. et al (2011) Tumor site and perigastric nodal status are the most important predictors of para-aortic nodal involvement in advanced gastric cancer. Ann. Surg. Oncol., 18: 2273-2280.

В.о. завідувача кафедри

проф. Н.А. Володько